ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟΥ F. DE MIOMANDRE

Η ΠΕΝΝΑ ΑΠΟ ΦΤΕΡΟ ΑΗΤΟΥ Κ' Η ΠΕΝΝΑ ΑΠΟ ΦΤΕΡΟ ΧΗΝΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, βρισκόταν σ' ἕνα χαρτοπωλεῖο τῆς ὁδοῦ Σαὶντ-Ὀνορέ, στὸ Παρίσι, ἕνα ζευγάρι πέννες: Ἡ μιὰ ἦταν καμωμένη ἀπὸ φτερὸ ἀητοῦ κι' ἡ ἄλλη ἀπὸ φτερὸ χήνας...

Μποροῦσαν ἡ ἀναθεματισμένες νὰ ζοῦν ἁρμονικά, σὲ τοῦτον τὸν παληόκοσμο, μιὰ ποὺ χασαν τὴν ἐλευθερία τους. Εἶχαν ὅλα τὰ κομφὸρ κι' ὅλες τὶς ἀνέσεις γιὰ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, μέσα στὸ χαρτοπωλεῖο ποὺ βρισκόντουσαν. Ζέστη, στέγη, πολυτέλεια σχετική, ὅλα τέλος πάντων τοὺς ἐξασφάλιζαν μιὰ ἥσυχη ζωή...

Κι' ἐν τούτοις γκρίνιαζαν καὶ τρωγόντουσαν ἀτ' τὸ πρωῒ ἴσαμε τὸ βράδυ. Γιὰ νὰ λέμε ὅμως καὶ τὴ μαύρη ἀλήθεια, ἡ πέννα ἀπὸ τὸ φτερὸ τοῦ ἀητοῦ ἦταν πολὺ-πολὺ σκανδαλιάρα. Αὐτὴ ξάνοιγε διαρκῶς στὴ μέση διάφορα μικροζητήματα, γυρεύοντας ἀφορμὴ γιὰ γκρίνια. Ἔλεγε συχνά, παραδείγματος χάριν, στὴν πέννα ἀπὸ χηνόφτερο:

— Ἀπορῶ, φιλτάτη μου, μὲ τὸ ὕφος τὸ εὐχαριστημένο ποὺ ἔχεις καὶ μὲ τὴν ἄφθαστη ξιπασιά σου... Ἀφοῦ κατάγεσαι ἀπὸ ἕνα ταπεινὸ κοττέτσι κι' ἀφοῦ σ' ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν οὐρὰ τοῦ ἠλιθιώτερου πουλερικοῦ τοῦ κόσμου, πρέπει νἄχης μαζεμμένα τὰ λουριά σου, κι' ὄχι νὰ μοῦ καμαρώνεσαι σὰν πριγκηπέσσα, μέσα στὴ βιτρίνα... Δὲν ἀντιλαμβάνεσαι πὼς ἐγὼ στενοχωριέμαι ἐδῶ μέσα καὶ δὲν βλέπω τὴν ὥρα νὰ φύγω;

Ἡ πέννα ἀπὸ χηνόφτερο ἄκουσε περιφρονητικὰ τὸν ἐξάψαλμο αὐτὸ καὶ μόλις καταδέχτηκε νὰ μουρμουρίση:

— Καὶ ποῦ θὰ ἤθελες νὰ πᾶς;... Ποῦ θἄβρισκες καλύτερα ἀπὸ δῶ;...

— Ἐκεῖ ποὺ ἤμουν πρῶτα, βρὲ κουφιοκέφαλη γλωσσοῦ... Ἐκεῖ στὶς πανύψηλες κορυφὲς τῶν Ἄλπεων, καρφωμένη στὶς δυνατὲς φτεροῦγες τοῦ βασιλιᾶ τῶν πουλιῶν... Τὸν βοηθοῦσα στὰ πανύψηλα πετάγματά του κι' ἔσχιζα γιὰ τὸ χατῆρι του τὸν γαλάζιο καὶ καθαρὸ αἰθέρα μὲ γρηγοράδα καὶ δύναμι ἀστραπῆς. Ἐνῶ ἐσύ... Πφ !... Ἀκόμη θἄχης κοττόψειρες ἀνάμεσα στὸ χνοῦδι σου...

Ἡ καϋμένη ἡ πέννα ἀπὸ χηνόφτερο ἔσκυψε ταπεινὰ τὸ λευκό της κεφαλάκι καὶ στέναξε λυπητερά. Ἡ ταπείνωσι αὐτὴ τὴ χτύπαγε πειὰ κατάκαρδα καὶ κάποιο δειλὸ δάκρυ ἄρχισε νὰ τρεμολάμπη στὴν ἄκρη τῶν ματιῶν της.

Αὐτὴ ἀκριβῶς τὴ στιγμή, ὁ μαυρισμένος ἀπὸ ὥρα οὐρανὸς ξέσπασε σὲ μιὰ μπόρα ὁρμητική. Ἡ πόρτα τοῦ χαρτοπωλείου ἄνοιξε ἀπότομα, καὶ τρεχάτη, τρομαγμένη ἀπ' τὴ νεροποντή, μπῆκε μέσα μιὰ ὤμορφη καὶ κομψὴ δεσποινιδοῦλα, τῆς ἀνωτάτης ἀριστοκρατίας, μὲ χρυσᾶ μαλλιὰ ποὺ μόλις ξεπρόβαλλαν κάτω ἀπ' τὸ κουκλίστικο καὶ πανάκριβο καπελλάκι της...

Ἡ μοναδικὴ ὑπάλληλος τοῦ καταστήματος ἔτρεξε γεμάτη ἰσιριμόνιες νὰ ὑποδεχτῆ τὴν ἐκλεκτὴ πελάτιδα, δίχως καθόλου νὰ καταδεχτῆ καὶ νὰ προσέξη ἕνα νέο χλωμὸ καὶ ντροπαλό, φτωχικὰ ντυμένον, ὁ ὁποῖος, χαϊδεύοντας μὲ ἀμηχανία τὰ μαῦρα κι' ἄφθονα μαλλιά του, τρύπωσε ἐπίσης στὸ κατάστημα πίσω ἀπ' τὴ δεσποινίδα...

— Τί ἐπιθυμεῖτε, παρακαλῶ; ρώτησε τὴ δεσποινίδα ἡ ὑπάλληλος.

Καὶ ἡ δεσποινὶς τῆς ἀπάντησε ἀμέσως μὲ τὴ γλυκειὰ κι' ἁρμονικὴ φωνή της:

— Τίποτε, ματμαζέλ... Μπῆκα τυχαίως γιὰ νὰ φυλαχτῶ ἀπ' τὴ βροχή... Ἀλλὰ μιὰ ποὺ βλέπω κάτι ὤμορφα πραγματάκια, θὰ ψωνίσω κάτι ὅσο νὰ περάση ἡ μπόρα...

Περιεργάστηκε λοιπὸν τὴ βιτρίνα ἀρκετὰ λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ φλυαρῶντας διαρκῶς καὶ ξέννοιαστα, προσπαθοῦσε συγχρόνως ν' ἀποφύγη καὶ τὴ ματιὰ τοῦ νέου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τὴν κυττοῦσε γεμάτος θλῖψι καὶ παράπονο. Τὴν παρακολουθοῦσε ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα καὶ μπῆκε μαζύ της στὸ χαρτοπωλεῖο, μὴν ἔχοντας τὴ δύναμι νὰ φύγη.

* * *

Τὸ σύννεφο τῆς βροχῆς εἶχε περάσει πειὰ κι' ἡ ὁλοκάθαρες τοῦ ἡλίου ἀχτῖνες ἔλουζαν μὲ τὸ φῶς τους τὸν φρεσκοπλυμμένο δρόμο. Ἡ δεσποινὶς ἀγόρασε, ἀφοῦ ἐξήτασε χίλια-δυὸ μικροτράγματα, τὴν πέννα ἀπὸ ἀητόφτερο καὶ βγῆκε ξανὰ θελκτικὴ καὶ πεταχτή, στὸ δρόμο, ἐνῶ ὁ νέος ἀγόρασε κι' αὐτὸς — γιὰ νὰ δικαιολογήση τὴν εἴσοδό του — τὴν πέννα ἀπὸ χηνόφτερο, κι' ἔτρεξε βιαστικὰ νὰ παρακολουθήση ξανὰ τὴ δεσποινίδα...

Πέρασαν ὧρες ἀρκετές, κι' ἀπλώθηκε παντοῦ ἡ νύχτα. Μέσα σ' ἕνα πενιχρὸ δωμάτιο, ἐπάνω σ' ἕνα γραφειάκι ταπεινό, ἡ καϋμένη ἡ πέννα ἀπὸ χηνόφτερο — τρίδοντας τὰ μάτια της γιὰ τὴν καινούργια της κατάντια — ἔγραφε βιαστικὰ τὰ παρακάτω λόγια, κρατημένη σφιχτὰ ἀπ' τὸ τρεμάμενο χέρι τοῦ χλωμοῦ ἐκείνου νέου:

«Δεσποινίς...

Σᾶς λατρεύω ἄφωνα καὶ μυστικὰ ἀπὸ καιρό, μὰ δὲν τολμοῦσα νὰ σᾶς τὸ πῶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ζαλισμένος ἀπ' τὸ ὕψος στὸ ὁποῖο σᾶς ἔχει ἀνεβάσει ἡ κοινωνική σας θέσι...

Εἶστε τὸ φῶς τὸ λαμπερὸ τῆς ζωῆς μου... Καὶ σὰν φῶς ποὺ εἶστε, δὲν βλέπετε φυσικὰ αὐτοὺς ποὺ φωτίζετε ὁλόγυρά σας... Δὲν νοιώσατε ὡς τώρα ὅτι σᾶς καμαρώνω κάθε μέρα, ὅπως καμαρώνει κανεὶς τὴν ἴδια τὴν καλή του μοῖρα...

Καὶ σήμερα ἀκόμη οὔτε κὰν προσέξατε τὴ βαθειὰ ἔκπληξί μου, ἡ ὁποία τόσο καὶ μεγάλωνε ὅσο ἔβλεπα ἐσᾶς, μιὰ θεϊκὴ νεράϊδα τῶν παραμυθιῶν, νὰ μιλάη μὲ τόση συγκατάβασι καὶ καλωσύνη, σὲ μιὰ φτωχὴ ὅπως κι' ἐγὼ καὶ ταπεινὴ ὅπως κι' ἐγὼ ὑπάλληλο χαρτοπωλείου...

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, αὐτή σας ἡ ψυχικὴ καλωσύνη, μοῦ δίνει τὸ θάρρος νὰ σᾶς γράψω αὐτὰ τὰ λόγια, ἔχοντας τὴ μυστικὴ ἐλπίδα στὴν ψυχή μου, ὅτι θὰ φανῆτε ἐπίσης καλὴ καὶ καταδεχτικὴ καὶ σὲ μένα, ἕνα φτωχὸ καὶ βυθισμένο στὴ σκιὰ τοῦ πλήθους ποιητή, καὶ θὰ θελήσετε νὰ μ' ἀκούσετε λιγάκι...

Ἔχω μιὰ παράξενη πεποίθησι κι' ἐμπιστοσύνη σὲ σᾶς ὅτι δὲν θὰ μὲ κάνετε δυστυχισμένον... Ἀκοῦστε με... Δὲν εἶνε ἡ φωνή μου, ἀλλὰ ἡ φωνὴ τῆς ἀληθινῆς λατρείας αὐτὴ ποὺ σᾶς μιλάει...

Θέλετε νὰ σᾶς περιμένω, μεθαύριο πρωῒ, στὴν πλατεῖα Βαντώμ, κοντὰ στὸ ἄγαλμα τοῦ Ναπολέοντος;... Θέλετε στὴ μέση τοῦ Πὸν-Νέφ, μὲ μιὰ μικροῦλα ἀνθοδέσμη ἀπὸ βιολέττες στὸ χέρι;... Ἢ θέλετε στὸ σπίτι σας;... Ἡ θέλησί σας καὶ ἡ ἰδιοτροπία σας θὰ εἶνε νόμος ἱερὸς γιὰ μένα... Μόνον ἀπαντῆστε μου, ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖτε...».

Γεμάτη τώρα ἀπὸ χαρὰ κι' ἀπὸ συγκίνησι, ἡ πέννα ἀπὸ χηνόφτερο, γιατὶ ἄρχιζε τὸ στάδιό της μὲ λόγια τόσο εὐγενικῆς ἀγάπης, χάραξε λίγες γραμμὲς ἀκόμα πάνω σ' ἕνα φάκελλο κι' ἔπειτα τὸ ἴδιο πάλι ἀδύναμο κι' ὠχρὸ χέρι τὴν ἀπόθεσε εὐλαβικὰ πλάϊ στὸ μελανοδοχεῖο. Κι' ἔτσι, μὲ τὴ μύτη της μουντζουρωμένη ἀπ' τὴ μελάνη, κομήθηκε ὕπνο γαλήνιο κι' ἀναπαυμένο...

* * *

Τὸ γράμμα πῆγε στὴ διεύθυνσί του καὶ διαβάστηκε ἀμέσως ἀπ' τὴ δεσποινίδα... Λίγες στιγμὲς κατόπιν, ἡ πέννα ἀπὸ ἀητόφτερο, σὰν νὰ μυρίστηκε τὸν ἔνοχο τῆς τολμηρῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, γεμάτη περηφάνεια καὶ ξιπασιά, μὰ κι' ἀγανάκτησι γιατὶ τόλμησαν ὑποκείμενα τόσο ἀσήμαντα, ὅπως ὁ ποιητὴς κι' ἡ πέννα του, νὰ σηκώσουν τὰ μάτια τους τόσο ψηλά, στὴν ἀριστοκρατικὴ κυρία της, ἤπιε ἀχόρταγα μελάνη καὶ τὸ ξέρασε κατόπιν πεισμωμένη ἀπάνω σὲ μιὰ κόλλα μὰ χαρτὶ πολυτελείας, γράφοντας τὰ παρακάτω λόγια:

«Κύριε...

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 17 τρέχοντος ἀξιοτίμου ἐπιστολῆς σας, σᾶς ἀναγγέλλω μετὰ θλίψεως, ὅτι αἱ συνθῆκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας ζῶ, καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῆς θέσεώς μου, μὲ ἐμποδίζουν ἀπολύτως νὰ ἀνταποκριθῶ πρὸς τὸ αἴσθημά σας...

Ἀποφεύγω συγχρόνως νὰ χαρακτηρίσω τὴν ἐπίμονον παρακολούθησίν μου ἐκ μέρους σας καὶ τολμῶ νὰ πιστεύω ὅτι κατόπιν τῆς παρούσης μου δὲν θὰ θελήσετε νὰ ἐπιμείνετε εἰς ἕνα αἴσθημα τόσο παράλογο καὶ ἀνάρμοστο.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε, φίλε κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς διακεκριμένης μου ὑπολήψεως, μετὰ τῆς ἐκφράσεως τῆς βαθυτάτης λύπης μου διὰ τὴν στενοχωρίαν, τὴν ὁποίαν τυχὸν θὰ ὑποστῆτε...».

Ἕνα «οὖφ !» ἀνακουφίσεως βγῆκε ἀπ' τὰ ὤμορφα χείλη τῆς δεσποινίδος, μόλις τελείωσε τὴν ἐπιστολή της, κι' αὐτὸ τὸ «οὖφ !» τὸ ἐπανέλαβε πιὸ ἀγέρωχα καὶ πιὸ περιφρονητικὰ ἀκόμα, ἡ πέννα ἀπὸ ἀητόφτερο, τὴν ὥρα ποὺ ξαπλωνόταν ν' ἀναπαυθῆ σ' ἕναν πολυτελέστατο πεννοστάτη...

Καὶ πάρα πολλὰ βογγητὰ πόνου κι' ἀπελπισίας πλάραξαν τὰ βαθουλὰ στήθη τοῦ χλωμοῦ καὶ ταπεινοῦ ποιητῆ, μόλις ἀποδιάβασε τὴν παραπάνω ἐπιστολὴ τῆς ἄκαρδης δεσποινίδος. Βογγητὰ σπαραχτικὰ καὶ ματωμένα, τὰ ὁποῖα συμμερίστηκε, μαζὺ μὲ τὸν κύριό της, κι' ἡ ταπεινή του πέννα ἀπὸ χηνόφτερο...

Γιατὶ αὐτὴ εἶνε δυστυχῶς ἡ μοῖρα τῶν φτωχῶν καὶ ταπεινῶν ἀνθρώπων σ' αὐτὸν τὸν μάταιο καὶ ταπεινὸ κόσμο...